

Επιμορφωτική δράση
«Το λογοτεχνικό βιβλίο στο πλαίσιο του μαθήματος της Γλώσσας και της
Λογοτεχνίας»
5 Νοεμβρίου 2025

Ομάδα 2: Δραστηριότητες κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης

- 1) Στο πλαίσιο ενασχόλησης με ικανότητες Συναισθηματικού γραμματισμού, θα μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε Κάρτες Εκφράσεων: χαρά, θαυμασμός, μοναξιά, φόβος, (για παράδειγμα, όταν χάλασε το μηχανικό αηδόνι πώς αισθάνθηκε ο αυτοκράτορας, πώς αισθάνθηκε όταν επέστρεψε το αηδόνι από το δάσος, πώς φαντάζεστε ότι θα αισθανόσασταν, αν μπορούσατε να ακούσετε το αληθινό αηδόνι;).

Επιλογή της αντίστοιχης κάρτας από τον/τη μαθητή/τρια, βάσει της ροής της ιστορίας.

- 2) Όταν έχει εμφανιστεί το αληθινό και το μηχανικό αηδόνι, ζητάμε από τα παιδιά να κινηθούν πρώτα σαν ένα αληθινό αηδόνι (με ανάλαφρο και ελεύθερο περπάτημα και πέταγμα) και στη συνέχεια σαν το μηχανικό αηδόνι (σαν ρομπότ).

Στη συνέχεια τα ρωτάμε ποια κίνηση τους φάνηκε πιο όμορφη.

- 3) Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης, βάζουμε χαμηλόφωνη μουσική υπόκρουση με κελήδισμα αηδονιού ή κάποιο κομμάτι κλασικής μουσικής.

Όταν παρουσιάζεται το μηχανικό αηδόνι θέτουμε ερώτηση- δίλημμα: «Τι να διαλέξει ο αυτοκράτορας από τα δύο; Γιατί;» Τα παιδιά επιχειρηματολογούν.

Συνεχίζουμε με ενδεικτικές ερωτήσεις: «Έπραξε σωστά ο Βασιλιάς; Πως αισθάνθηκε το αηδόνι; Τι θα έκανες εσύ;»

- 4) Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης μπορούμε να κάνουμε μικρές παύσεις και να ρωτήσουμε τα παιδιά:

«Γιατί άραγε ο αυτοκράτορας θέλει να κρατήσει το αηδόνι στο παλάτι;»

«Πώς νιώθει το αηδόνι όταν δεν μπορεί να τραγουδήσει ελεύθερα;»

«Γιατί χαλάει το μηχανικό αηδόνι;»

«Τι έμαθε ο βασιλιάς στο τέλος;»

- 5) Επιπλέον ενδεικτικές ερωτήσεις κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης, σε κομβικά σημεία της αφήγησης:

❖ Τι νομίζετε ότι θα κάνει ο αυτοκράτορας;

❖ Πώς θα νιώσει ο αυτοκράτορας όταν ακούσει το αηδόνι;

❖ Τι νομίζετε ότι θα κάνει ο Αυλάρχης;

❖ Πώς νιώθει το αηδόνι;

❖ Έχεις νιώσει ποτέ όπως νιώθει ο αυτοκράτορας;

- ❖ Ποιο από τα δύο αηδόνια προτιμά ο αυτοκράτορας και γιατί;
- ❖ Πώς νιώθει ο αυτοκράτορας όταν του φέρνουν το ψεύτικο αηδόνι;
- ❖ Γιατί ο βασιλιάς κάλεσε το αηδόνι στο βασίλειο του; Τι ήταν αυτό που ξεχώριζε σε αυτό το αηδόνι τόσο πολύ που μάγευε όλους;
- ❖ Αν ήσουν αηδόνι θα δεχόσουν να πας στον αυτοκράτορα;
- ❖ Γιατί πιστεύετε ότι ο βασιλιάς εξόρισε το αληθινό αηδόνι από το βασίλειο του;
- ❖ Τι διαφορετικό έχει το αληθινό αηδόνι από το μηχανικό;
- ❖ Πως ένιωσε το αληθινό αηδόνι όταν ο αυτοκράτορας το εξόρισε και το αντικατέστησε με το μηχανικό;
- ❖ Γιατί το αληθινό αηδόνι επέστρεψε κοντά στον βασιλιά παρότι το εξόρισε;

6) Παίζουμε ήχους από αηδόνια στον υπολογιστή ή παράγουμε οι ίδιοι με κάποια μεταλλόφωνα/φλογέρα, αν υπάρχουν στο σχολείο. Στη συνέχεια ζητάμε από τα παιδιά να κλείσουν τα μάτια τους και να φανταστούν πώς είναι το αηδόνι. Τα ρωτάμε πώς νιώθουν όταν το ακούν.

7) Η/Ο νηπιαγωγός διαβάζει ένα μέρος της ιστορίας και σταματάει σε ένα κρίσιμο ή ενδιαφέρον σημείο. Για παράδειγμα, μετά τη φράση «Ακριβώς στη μέση της Αίθουσας Ακροάσεων, όπου καθόταν ο Αυτοκράτορας, κατασκευάστηκε μια χρυσή φωλιά για να καθίσει το αηδόνι».

Τα παιδιά ενθαρρύνονται να απαντήσουν σε ερωτήματα όπως:

«Τι νομίζετε ότι θα γίνει τώρα;»

«Θα τραγουδήσει το ίδιο όμορφα και μελωδικά το αηδόνι;»

«Πώς πιστεύετε θα αντιδράσουν ο βασιλιάς και οι καλεσμένοι στο παλάτι όταν ακούσουν το αηδόνι;»

8) Η/Ο νηπιαγωγός επιδιώκει την ανάπτυξη κατανόησης σχετικά με τη σημασία λέξεων και εικόνων του κειμένου.

Για παράδειγμα, ρωτά τα παιδιά αν έχουν δει ποτέ αληθινό αηδόνι και πού, καθώς και αν έχουν παίξει ποτέ με ένα κουρδιστό παιχνίδι (όπως το κουρδιστό αηδόνι που έλαβε δώρο ο αυτοκράτορας). Η συζήτηση αυτή μπορεί να αποτελέσει έναυσμα για

διερευνήσεις καθώς και τεκμηριωμένη διατύπωση απόψεων των παιδιών σε ερωτήσεις όπως:

«Τι διαφορά έχει το ψεύτικο από το αληθινό αηδόνι;»

«Ποιο θα προτιμούσατε εσείς; Γιατί;»

Επίσης, θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν στρατηγικές καλλιέργειας των εργαλείων σκέψης, όπως οι ρουτίνες σκέψης σε επιλεγμένες εικόνες του παραμυθιού. Για παράδειγμα, στην εικόνα της σελ. 11 του παραμυθιού μπορεί να αξιοποιηθεί η ρουτίνα «Ο κύκλος των Οπτικών» με τα εξής ερωτήματα:

- ❖ «Τι σκέφτεται/ νιώθει το αηδόνι;»
- ❖ «Τι έχει στο μυαλό του ο αυτοκράτορας;»
- ❖ «Τι θέλει να κάνει το μικρό κορίτσι;»